

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
ग्राहक तक्रार निवारण मंच
कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर

सं.क्र.काअ/ग्रातनिमं/कोप/केस क्र. १८/२०१६-१७/१४१

दिनांक: २७-०९-२०१६

आदेश

आदेश केस क्र. १८/२०१६-२०१७

१) श्री. गणपती पांडूरंग ओतारी
प्लॉट क्र.२६० नागाव फाटा नागाव
ता. हातकणंगले, जिल्हा. कोल्हापूर

:

तक्रार
अर्जदार
(ग्राहक)

विरुध्द

१) कार्यकारी अभियंता (का) तथा नोडल ऑफीसर,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
मंडल कार्यालय, कोल्हापूर

२) कार्यकारी अभियंता,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
विभागीय कार्यालय, जयसिंगपूर

विरुध्द पक्षकार

३) उपकार्यकारी अभियंता,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
उपविभाग पेठ वडगांव

कोरम:- १.श्री वि.श. गुळवणी, अध्यक्ष
२.श्री. प्र.वि. खपली, सदस्य सचिव,
२. श्री. पी. एस. बुरांडे, ग्राहक सदस्य,

महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग
(ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल)
विनियम २००६ मधील ८.२ चे तरतुदीनुसार

न्याय निर्णय

मी वि.श. गुळवणी अध्यक्ष, ग्राहक तक्रार निवारण मंच कोल्हापूर, खालीलप्रमाणे न्याय निर्णय देत आहे.

१) ग्राहक तक्रारदार श्री गणपती पांडूरंग ओतारी रा. नागाव फाटा नागांव ता. हातकणंगले जि. कोल्हापूर यांनी मे-२००० मध्ये आठ अश्वशक्ती मोटरसाठी वीज जोडणी घेतली होती. तथापि सदरची वीज जोडणी ग्राहक क्र. २५०३९२१२३३०६ सन-२००७ मध्ये तक्रारदारांना कोणतीही पूर्व सूचना न देता काढून टाकण्यात आली असे तक्रारदार यांचे कथन आहे. त्यानंतर सन-२०११ मध्ये त्यांच्या मागणीनुसार पूर्वीच्याच ठिकाणी नवीन वीज जोडणी (ग्राहक क्र. २५०३९०००१९८०) देणेत आली. तक्रारदार यांचे पुढे असे म्हणणे आहे की, सन-२०१४ मध्ये त्यांना जुन्या वीज देयकाची थकबाकी रु. १९,९६४/- भरणेबद्दल वि.प. यांनी नोटीस दिली. सदर थकबाकी नंतर नवीन वीज जोडणीच्या वीज देयकामध्ये वर्ग करण्यात आली. पूर्वीची थकबाकी तक्रारदार यांनी पूर्णपणे भरलेली होती. तक्रारदार यांनी शेवटी अशी विनंती या मंचाकडे केली आहे की, पूर्वीची थकबाकी रद्द करणेत येऊन संबंधित दोषी कर्मचा-यावर कारवाई करणेत यावी.

२) वि.प. यांनी त्यांचे लेखी प्रश्ननिहाय निवेदन विलंबाने म्हणजे दि. २१-०९-२०१६ रोजी या प्रकरणत दाखल केले आहे. त्यात असे नमूद करण्यात आले आहे की, तक्रारदार यांची जुनी वीज जोडणी दिनांक ०३-०५-२००८ रोजी कायम स्वरुपी बंद केली तेव्हा त्यांच्या खात्यावर रु.१९,९६४/-इतकी थकबाकी येणे होती. तक्रारदार यांना नवीन वीज जोडणी दि. १५-०३-२०११ रोजी देण्यात आली. थकबाकी येणे असतानाही तक्रारदार यांना नवीन वीज जोडणी का देणेत आली याबाबत संबंधित शाखा अधिकारी यांचा खुलासा मागण्यात आला. तक्रारदार यांना थकबाकी भरणेची नोटीस देऊन त्यांनी न भरल्यामुळे सदर थकबाकी चालू वीज जोडणी खात्यावर वर्ग करण्यात आली. त्यानंतर ग्राहक तक्रारदार यांना नोटीस देणेत आल्या व CPL उताराही देणेत आला. तथापि तक्रारदार यांनी थकबाकी भरली नसल्यामुळे त्यांची वीज जोडणी बंद करण्यात आली. वि.प. यांचे असे म्हणणे आहे की, जुनी थकबाकी नवीन वीज जोडणी दिलेल्या देयकामध्ये वर्ग केल्याची कारवाई योग्य आहे. केवळ तांत्रिक मुद्दे उपस्थित करून तक्रारदार यांना थकबाकी भरणे टाळता येणार नाही. वि.प. यांची अखेर विनंती अशी आहे की, तक्रार फेटाळणेत येऊन थकबाकी वसूली करिता आदेश देण्यात यावेत.

३) सदर प्रकरणाची सुनावणी दिनांक २२-०९-२०१६ रोजी या मंचासमोर नेमण्यात आली होती. त्यावेळी तक्रारदार श्री गणपती ओतारी व त्यांचे चिरंजीव उपस्थित होते. त्यांनी तोंडी युक्तिवाद केला. वि.प. तर्फे श्री आर.बी.पाटील, उपकार्यकारी अभियंता पेठ वडगांव यांनी तोंडी निवेदन केले. मंचातर्फे सर्व उपलब्ध कागदपत्रांचे अवलोकन व वाचन करण्यात आले.

४) या मंचाच्या निर्णयासाठी खालील मुद्दे उपस्थित होत आहेत.

(१) तक्रारदार हे त्यांनी विनंती केल्याप्रमाणे कथित थकबाकीबाबत दाद मिळणेस पात्र आहेत काय?

उत्तर:- नाही.

(२) कोणता अंतिम आदेश?

उत्तर:- शेवटी नमूद केल्याप्रमाणे.

कारणमिमांसा

५) तक्रारदारतर्फे तोंडी युक्तिवादात असे सांगण्यात आले आहे की, जुन्या वीज पुरवठ्याची थकबाकी देय असती तर त्यांना ती भरल्याशिवाय नवीन वीज जोडणी देण्यात आली नसती. पुढे असे कथन केले आहे की, तक्रारदार यांची नवीन वीज जोडणी ३ महिन्यापूर्वी बंद केली आहे व साहित्य बाहेर फेकून दिले होते.

६) तक्रारदार यांना पूर्वीची वीज जोडणी औद्योगिक कारणासाठी दि. ०८-०५-२००० रोजी दिली होती याबाबत वाद नाही. तक्रारदार यांच्या कथनाप्रमाणे ती वीज जोडणी सन-२००७ मध्ये पूर्व सूचना न देता बंद करण्यात आली. वि. प. यांनी लेखी नमूद केले आहे की, दिनांक ०३-०५-२००८ रोजी जुन्या कनेक्शनवरील वीज पुरवठा कायमपणे बंद केला होता. परंतु या मंचासमोर असे सांगितले की, सप्टेंबर २००९ मध्ये जुनी वीज जोडणी कायमपणे बंद केली होती. याबाबतचे कागदपत्र मात्र दाखल केले नाहीत.

७) वि.प. यांच्या म्हणण्याप्रमाणे तक्रारदार यांच्या जुन्या म्हणजे ग्राहक क्र. २५०३९२१२३३०६ च्या वीज जोडणीवर रु. १९,९६४/- इतकी थकबाकी वीज जोडणी कायमपणे बंद केली तेव्हा येणे होती. जुन्या वीज पुरवठ्यावरील काही थकबाकी येणे असल्यास ती भरून घेतल्याखेरीज नवीन वीज पुरवठा त्या ग्राहकास दिला जात नाही याबाबत उभय पक्षांमध्ये मतभेद नाहीत.

८) या मंचासमोर तक्रारदार श्री गणपती ओतारी हे विशिष्ट प्रकारची दाद, विशेषतः थकबाकी रद्द करणेबाबतची दाद मिळणेसाठी तक्रार अर्ज घेऊन आले आहेत. त्यांनी त्यांच्या दि. १४-०७-२०१६ अशी तारीख नमूद केलेल्या हस्तलिखित अर्जामध्ये "विषय - जुन्या कनेक्शनची थकबाकी असताना सदर ठिकाणी त्याच नावावर त्याच पत्यावर नवीन कनेक्शन जोडून देणा-या संबंधित दोषी कर्मचा-यावर कारवाई करणेबाबत" असे स्पष्टपणे लिहिले आहे. म्हणजे त्यांच्याकडून जुन्या वीज जोडणीची थकबाकी देणे होती हे त्यांना मान्य होते. त्याच अर्जात त्यांनी "नवीन कनेक्शन घेण्यापूर्वी जुन्या कनेक्शनची थकबाकी आम्ही पूर्ण भरलेली आहे". असेही नमूद केले आहे. दि. १३-०३-२०१५ व दि. ३०-०४-२०१५ रोजी वि.प. यांना दिलेल्या पत्रांमध्ये तक्रारदार यांनी पूर्वीची थकबाकी त्यांनी भरली होती असे नमूद केले आहे. तथापि थकबाकी भरल्याची पावती दाखल केली नाही.

९) दि. १४-०७-२०१६ च्या अर्जात तक्रारदार असे म्हणतात की, जुनी वीज जोडणी २००७ मध्ये त्यांना कोणतीही कल्पना न देता काढून नेण्यात आली. परंतु दि. ३०-०४-२०१५ च्या सदर अर्जात असे म्हटले आहे की, त्यांनी जुनी वीज जोडणी सन-२००८ मध्ये विनंती अर्ज करून PDC करून घेतली होती.

१०) या प्रकरणात असे दिसते की, वि.प. यांचे त्यावेळचे संबंधित अधिकारी यांनी नवीन वीज जोडणी देताना निष्काळजीपणा केला असावा. तथाकथित जुनी थकबाकी तक्रारदारकडून येणे असूनही सदर अधिका-यांनी थकबाकी भरून न घेता नवीन वीज जोडणी त्याच ग्राहकास त्याच ठिकाणी दिली. त्याबाबत अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष, कोल्हापूर यांनी संबंधित दोषी कर्मचा-यावर योग्य ती कारवाई करणेबाबत जो आदेश दिला आहे तो योग्य व बरोबर आहे असे दिसून येते.

११) वर नमूद केल्याप्रमाणे, जेव्हा तक्रारदार यांचे जुने वीज कनेक्शन कायमपणे बंद केले तेव्हा त्यांचेकडून वि.प. यांना काही थकबाकी येणे होती असे दिसून येत आहे. तक्रारदार यांनी थकबाकी भरली असल्याचा कसलाही लेखी पुरावा सादर केलेला नाही. आता प्रश्न असा उपस्थित होतो की, प्रस्तुत प्रकरणात विद्युत कायदा २००३ कलम ५६(२) या तरतूदीचा विचार करणे योग्य होईल काय?

१२) उपरोक्त कलम ५६(१) प्रमाणे वितरण कंपनीस एखाद्या ग्राहकाकडून येणे असलेल्या वीज देयकाची वसूली करण्यासाठी दिवाणी दावा (Suit) दाखल करता येईल, शिवाय वीज पुरवठाही तोडता येईल. कलम ५६(२) मध्ये मात्र असे नमूद आहे की, अशी वीज देयकाची रक्कम प्रथम देय होईल त्या दिनांकापासून दोन वर्षांनंतर वितरण कंपनीस ग्राहकाकडून वसूल करता येणार नाही. मात्र अशी वीज देयकाची थकबाकी अखंडीतपणे वसूलीस पात्र आहे असे दर्शविणेत आले असेल तर दोन वर्षांनंतरही अशी थकबाकी दावा करून वसूल करता येईल.

१३) या प्रकरणात प्रस्तुत मंच कथित थकबाकी तक्रारदार यांचेकडून वसूल करणेबाबत कोणताही आदेश पारित करित नाही. जी काही थकबाकी तक्रारदारकडून वि.प. यांना येणे असेल ती वसूल करण्यासाठी वि.प. यांना विद्युत कायदा कलम ५६(१) प्रमाणे सक्षम न्यायालयात दावा दाखल करावा लागेल हे स्पष्ट आहे. असा दावा जर वि.प. यांनी दाखल केला असेल किंवा या पुढील काळात दाखल केल्यास तक्रारदार यांना कलम ५६(२) चा आधार घेता येईल. Issue of limitation is always a mixed question of law and facts. असे कायद्याचे तत्व आहे. या तत्वाच्या आधारे सक्षम न्यायालय कलम ५६ मधील तरतूदीचा उपलब्ध पुराव्याचे आधारे विचार करू शकेल. वि.प. यांची थकबाकीची मागणी कलम ५६(२) प्रमाणे मुदतीबाह्य झाली किंवा नाही याबद्दल निष्कर्ष नोंदविणे म्हणजे या मंचाने Unwarranted Finding नोंदवल्या सारखे होईल. त्यामुळे कथित थकबाकी वजा किंवा रद्द करून मिळणेबद्दलची तक्रारदार यांची विनंती मान्य करता येत नाही. असे मला वाटते. तसेच या प्रकरणात वि.प. यांनी मागणी केल्याप्रमाणे कथित थकबाकी तक्रारदारकडून वसूल करणेबाबतही आदेश करणे संयुक्तिक होणार नाही. अर्थात वितरण कंपनी थकबाकी वसूल करणेसाठी योग्य ती कायदेशीर कारवाई तक्रारदार विरुद्ध करू शकेल याबाबत वाद नसावा.

१४) वि.प. यांच्या संबंधित दोषी अधिका-यावर अगर /आणि कर्मचा-यावर कारवाई करणेबाबत जो आदेश अंतर्गत तक्रार निवारण कक्षाने दिलेला आहे त्यात हा मंच हस्तक्षेप करित नाही. कक्षाचा सदर आदेश या मंचाद्वारे कायम करणेत येत आहे. सबब खालील प्रमाणे अंतिम आदेश करणेत येतो.

आदेश

- १) तक्रारदार श्री गणपती पांडूरंग ओतारी यांची कथित थकबाकी रद्द करून मिळणेची विनंती अमान्य करण्यात येते.
- २) संबंधित दोषी कर्मचा-यावर कारवाई करणेबद्दल अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष, कोल्हापूर यांनी केलेला दिनांक ०९-०५-२०१६ चा आदेश कायम करण्यात येतो.
- ३) सदर आदेशाची अंमलबजावणी केल्याचे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम २००६ ८.७ नुसार वि.प. यांनी मंचास कळवावे.
- ४) या निर्णयाविरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखेपासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा. बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व) मुंबई यांजकडे करता येईल.

एकमताच्या / बहुमताच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यात यावी.

सही/-
(वि. श. गुळवणी)
अध्यक्ष

सही/-
(प्र.वि. खपली)
सदस्य सचिव

सही/-
(श्री प्र एस. बुरांडे)
ग्राहक सदस्य